

“फार्मर कप २०२४” या पुरस्कार
सोहळ्यात पाणी फाउंडेशनकडून निवड
झालेल्या राज्यस्तरीय सर्वोत्तम २५
गटांना मा. मुख्यमंत्री महोदय यांनी
घोषित केल्याप्रमाणे बक्षीस देण्याबाबत

महाराष्ट्र शासन
कृषी, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग
शासन निर्णय क्रमांक : संकीर्ण-२०२५/प्र.क्र.८३/४-अ (ई-१०९०९५७)
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय विस्तार, मुंबई - ४०० ०३२
दिनांक : १० ऑक्टोबर, २०२५

संदर्भ:-

१. शासन निर्णय क्रमांक-पुरस्कार-२०२५/प्र.क्र.१२७/४-अ (ई-१३१५७३९),
दि.११ सप्टेंबर, २०२५
२. “फार्मर कप २०२४” या पुरस्कारासाठी निवड झालेल्या सर्वोत्तम २५ गटांची यादी.

प्रस्तावना :-

शेतकऱ्यांच्या आयुष्यात एकापाठोपाठ एक संकट येत असतात जसे की, खराब बियाणे, दुष्काळ, आणि शेतीमालाला मिळणारा कमी भाव या सर्व अडचणींचा सामना एकटा शेतकरी करू शकत नाही. यासाठी FPO (शेतकरी उत्पादक संस्था) हे प्रभावी माध्यम आहे. FPO ही शेतकऱ्यांच्या मालकीची संस्था असून, सामूहिक शक्तीचा वापर करून अनेक समस्या सोडवू शकते. सध्या काही यशस्वी FPO आहेत, ज्यांनी सामूहिकतेच्या जोरावर शेतीला मजबूत आर्थिक दिशा दिली आहे. अशा प्रकारच्या FPO चे प्रमाण वाढविणे गरजेचे आहे. FPO यशस्वी होण्यासाठी तळापासून मजबूत बांधणी आवश्यक आहे. त्यासाठी गट तयार करणे ही पहिली पायरी आहे. पुढे तो गट सक्षम करून त्यांना व्यवसायासाठी तयार करणे गरजेचे आहे. शेतकऱ्यांना यासाठी प्रेरित करणे, ही महत्वाची जबाबदारी आहे. म्हणून एकत्र येण्यासाठी शेतकऱ्यांना प्रेरित करणे हा “फार्मर कप” या स्पर्धेचा उद्देश आहे. तसेच, शेतकऱ्यांचा प्रवास कर्जबाजारीपणापासून समृद्धीकडे व्हावा, असे या स्पर्धेचे ध्येय आहे.

दि.२३/०३/२०२५ रोजी बालेवाडी, पुणे येथे आयोजित केलेल्या “फार्मर कप २०२४” या पुरस्कार सोहळ्यात मा. मुख्यमंत्री महोदय यांनी राज्यस्तरीय सर्वोत्तम २५ गटांना प्रत्येकी रु.५.०० लाख बक्षीस देण्याबाबत घोषणा केलेली आहे. त्याअनुषंगाने सर्वोत्तम २५ गटांना प्रत्येकी रु.५.०० लाख बक्षीस याप्रमाणे एकूण रु.१.२५ कोटी इतकी रक्कम वितरित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. याबाबत शासन पुढीलप्रमाणे निर्णय घेत आहे.

शासन निर्णय:

बालेवाडी पुणे येथे दि.२३/०३/२०२५ रोजी पाणी फाउंडेशन मार्फत आयोजित केलेल्या “फार्मर कप २०२४” या पुरस्कार सोहळ्यात मा. मुख्यमंत्री महोदय यांनी घोषित केलेल्या, राज्यस्तरीय सर्वोत्तम २५ गटांना प्रत्येकी रु.५.०० लाख याप्रमाणे एकूण रु.१.२५ कोटी इतकी बक्षीस रक्कम, या शासन

निर्णयान्वये आयुक्त (कृषी) पुणे, यांना उपलब्ध करून देण्यात येत आहे. सदरची बक्षिसाची रक्कम सदर गटांना “एक वेळची विशेष बाब” म्हणून देण्यात येत आहे.

२. “फार्मर कप २०२४” साठी निवड केलेल्या २५ गटांना सदरची रक्कम उपलब्ध करून देताना शासनाच्या प्रचलित व विहित कार्यपद्धतीचा अवलंब करून सदर रक्कम त्यांच्या बँक खात्यात जमा करण्याची कार्यवाही कृषि आयुक्तालयाने करावी. सदर २५ गटांची यादी **परिशिष्ट-१** मध्ये जोडली आहे.

३. फार्मर कप पुरस्कार गटांनी सदर रकमेचा विनियोग सर्वसाधारणपणे खालील नमूद बाबींकरिता करावा.

१. यांत्रिकीकरणाला प्रोत्साहन.

२. यंत्र भाडे सेवा केंद्र-ज्यामुळे लहान शेतकऱ्यांनाही कमी किमतीत आधुनिक यंत्रे वापरता येतील.

३. शेतीच्या हंगामापूर्वीची तयारी- जसे की, बियाणे, खते, कीटकनाशके, पाणी इ.

४. साठवणूक सुविधा निर्माण करणे, प्राथमिक प्रक्रिया केंद्र तयार करणे.

४. “फार्मर कप २०२४” साठी निवड केलेल्या सर्वोत्तम २५ गटांना बक्षीस रक्कम अदा करण्याकरिता सदर निधी पुढील लेखाशीर्षाखालील अर्थसंकल्पीय तरतुदीतून खर्ची टाकावा:-

(२४०१- पीक संवर्धन

१०९- विस्तार व शेतकऱ्यांचे प्रशिक्षण

१०९ (०१)(०३) पीक स्पर्धा

५०- इतर जमा

(२४०१ ०७५३) विविध कृषि पुरस्कार व पीक स्पर्धा विजेते शेतकऱ्यांचा सत्कार

५. या शासन निर्णयान्वये सदर निधीचे कोषागारातून आहरण व संवितरण करण्यासाठी पुढीलप्रमाणे नियंत्रण, तसेच, आहरण व संवितरण अधिकारी घोषित करण्यात येत आहे.

अ.क्र.	स्तर	नियंत्रण अधिकारी	आहरण व संवितरण अधिकारी
१	आयुक्तालय स्तर	आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय, पुणे	सहाय्यक संचालक (लेखा-१) कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य पुणे.

६. या शासन निर्णयान्वये वितरीत निधी खर्च करताना, महाराष्ट्र अर्थसंकल्प नियम पुस्तिका व वित्तीय अधिकार नियम पुस्तिकेमध्ये उल्लेख केलेल्या, तसेच, नियोजन विभाग व वित्त विभागाने निर्गमित केलेल्या मार्गदर्शक सूचना, प्रचलित अटी व शर्तीचे, तसेच, वेळोवेळी दिलेल्या सूचनांचे काटेकोरपणे पालन करावे.

७. वितरीत केलेला निधी तातडीने खर्च करावा व वितरीत केलेला निधी बँक खात्यावर पडून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी.

८. सदर प्रस्तावास मा.मुख्यमंत्री व मा.उपमुख्यमंत्री (वित्त व नियोजन) यांनी मान्यता दिलेली आहे. तसेच, वित्त विभागाच्या अनौ.क्र.३००/२०२५/व्यय-१, दि.१४/०८/२०२५ अन्वये दिलेल्या मान्यतेने निर्गमित करण्यात येत आहे.

९. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२५१०१०१६२१०८८७०१ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(रुचिता पिंपळे)

कक्ष अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

- १) मा.सभापती, विधानपरिषद, विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई
- २) मा. अध्यक्ष, विधानसभा, विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई
- ३) मा.विरोधी पक्ष नेता, विधानसभा, विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई
- ४) मा.विरोधी पक्ष नेता, विधानपरिषद, विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई
- ५) मा.मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई
- ६) मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मुख्यमंत्री कार्यालय, मंत्रालय, मुंबई.
- ७) मा.उपमुख्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव, उपमुख्यमंत्री कार्यालय, मंत्रालय, मुंबई.
- ८) अपर मुख्य सचिव (नियोजन), नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ९) अपर मुख्य सचिव (वित्त), वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १०) अपर मुख्य सचिव (कृषि), कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- ११) मा. मंत्री (कृषि) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- १२) मा.राज्यमंत्री (कृषि) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- १३) आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
- १४) संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण), कृषि आयुक्तालय, साखर संकुल, शिवाजीनगर, पुणे.
- १५) सर्व विभागीय कृषि सहसंचालक
- १६) सर्व जिल्हा अधीक्षक कृषि अधिकारी
- १७) महालेखाकार (स्थानिक निकाय लेखा परीक्षा व लेखा), मुंबई.
- १८) महालेखापाल (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र १/२, मुंबई/नागपुर
- १९) महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) महाराष्ट्र १/२, मुंबई/नागपुर
- २०) सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य
- २१) सहायक संचालक (लेखा-१), कृषि आयुक्तालय, पुणे
- २२) वित्त विभाग (कार्या. व्यय-१ / अर्थसंकल्प - १३), मंत्रालय, मुंबई
- २३) निवड नस्ती.

शासन निर्णय क्रमांक : संकीर्ण-२०२५/प्र.क्र.८३/४अ (ई-१०९०९५७)

परिशिष्ट-अ

“फार्मर कप २०२४” या पुरस्कार सोहळ्यात घोषित केलेले राज्यस्तरीय सर्वोत्तम २५ गट

अ. क्र.	जिल्हा	तालुका	गाव	गट क्र.	गटाचे नाव	पीक
१	अकोला	अकोट	अडगाव खु.	३७२७	लक्ष्मीमाता शेतकरी उत्पादक गट अडगाव खुर्द.	कापूस
२	अकोला	बार्शिटाकळी	राजंदा	१८९८	भरारी महिला शेतकरी गट राजंदा	सोयाबीन
३	अमरावती	वरुड	घोराड	४७८	परिश्रम शेतकरी गट	वांगी
४	अहमदनगर	नगर	सोनेवाडी (चास)	१६९३	सुकन्या महिला शेतकरी गट	तूर
५	अहमदनगर	संगमनेर	सावरगाव तळ	१६८७	साईकृपा कृषी उत्पादक महिला गट	मका
६	छ.संभाजीनगर	खुलताबाद	सोबलगाव	१५७८	उंच भरारी महिला शेतकरी सोबलगाव	तूर
७	छ.संभाजीनगर	खुलताबाद	सोबलगाव	२०३५	उंच भरारी महिला शेतकरी गट नंदा	कापूस
८	छ.संभाजीनगर	फुलंब्री	चिंचोली(नाकीब)	३५१३	अन्नदाता महिला शेतकरी गट	कापूस
९	छ.संभाजीनगर	फुलंब्री	महालकिन्होळ	२९२१	जय मल्हार महिला शेतकरी गट	कापूस
१०	नागपूर	नरखेड	उमठा	३१५९	शेतकरी पुत्र कापूस उत्पादक गट, उमठा	कापूस
११	नागपूर	नरखेड	खरसोली	३९६७	जिजाऊ महिला कापूस उत्पादक गट खरसोली	कापूस
१२	पुणे	बारामती	जैनकवाडी	२९६२	फिनिक्स ऍग्रो फार्मर प्रोड्यूसर कंपनी जैनकवाडी	तूर
१३	बीड	आष्टी बीड	गांधनवाडी	३२३	माऊली शेतकरी गट गांधनवाडी	तूर
१४	बीड	बीड	ईट	२४५	समृद्धी महिला शेतकरी गट	कापूस
१५	बुलढाणा	मोताळा	लिहा बू	२२५९	महात्मा ज्योतिबा फुले शेतकरी गट मौजे लिहा बु.	कापूस
१६	वाशीम	मंगरुळ पीर	नागी	४०१	माऊली शेतकरी गट नागी	सोयाबीन
१७	सांगली	तासगाव	तुरची	२७५९	भाग्योदय शेतकरी गट तुरची	मका
१८	सांगली	तासगाव	सावर्डे	३६९	कृषीमाता महिला शेतकरी गट	मका
१९	सातारा	कोरेगाव	आसनगाव	५६८४	कृषीलक्ष्मी महिला शेतकरी गट	घेवडा
२०	सातारा	कोरेगाव	देऊर	१८४९	महालक्ष्मी महिला शेतकरी गट	घेवडा
२१	सातारा	खटाव	भोसरे	३८३९	सरसेनापती प्रतापराव गुजर महिला शेतकरी गट भोसरे	सोयाबीन
२२	सातारा	माण	पिंपरी	६४३१	यशवंत शेतकरी गट पिंपरी	तूर
२३	सोलापूर	करमाळा	फिसरे	३५१७	कृषीयोद्धा फिसरे शेतकरी गट	तूर
२४	सोलापूर	करमाळा	सरपडोह	२६८	जिद्ध शेतकरी गट सरपडोह	तूर
२५	हिंगोली	कळमनुरी	कवडा	६०	जय बिरसा मुंडा शेतकरी गट कवडा	सोयाबीन